

**PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2010 M. BIUDŽETO VYKDYMO
AUDITO ATASKAITA**

2011 m. gegužės 9 d. Nr. A - 9
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdant 2011-03-29 pavedimą Nr.06 F

Auditą atliko:

Savivaldybės kontrolierė Regina Viškeliienė (grupės vadovas)
Kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Pranė Teišerskienė
Kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Rita Kuncienė

Auditas pradėtas 2011 m. kovo 29 d.
Auditas baigtas 2011 m. gegužės 9 d.

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.panrs.lt
Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje.

TURINYS

ĮŽANGA

**AUDITO APIMTIS IR METODAI
AUDITO APIMTIES APRIBOJIMAS**

**PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS.
SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO SUDARYMAS IR BIUDŽETO VYKDYMO
ATASKAITŲ RINKINIO PARENGIMAS**

1.1. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO TVIRTINIMAS

1.2. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMOS

1.2.1 Biudžeto pajamų apskaita ir ataskaitos rengimas

1.3. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS

1.3.1. Biudžeto išlaidų apskaita ir ataskaitos rengimas

1.4. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ĮSIPAREIGOJIMAI

1.4.1. Paskolų apskaita ir ataskaitų rengimas

1.4.2. Skolinimosi rodikliai

REKOMENDACIJOS

IŽANGA

Finansinis auditas atliktas, vadovaujantis Panevėžio rajono savivaldybės kontrolieriaus 2010 m. kovo 29 d. pavedimu Nr.06 F. Auditą atliko savivaldybės kontrolierė Regina Viškeliene (grupės vadovas) ir kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Pranė Teišerskienė bei Rita Kuncienė. Audituojamas subjektas – Panevėžio rajono savivaldybės administracija, identifikavimo kodas 188774594, adresas – Vasario 16-osios g., Nr. 27

Audituojamuoju laikotarpiu, Panevėžio rajono savivaldybės administracijai vadovavo administracijos direktorius Vitalijus Žiurlys, Finansų skyriaus vedėja dirbo Genė Šarkiūnienė.

Audito tikslas – įvertinti ar 2010 metų biudžeto įvykdymo ataskaitos sudaryta remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2010 m. biudžeto įvykdymo ir turto naudojimo. Išvadą teikti Savivaldybės Tarybai.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie Panevėžio rajono savivaldybės 2010 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama:

- **Panevėžio** rajono savivaldybės biudžeto įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav. metinė, ketvirtinė);
- **Panevėžio** rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 .ataskaita (forma Nr. 2-sav.-metinė, ketvirtinė);
- **Panevėžio** rajono savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav.-metinė, ketvirtinė);
- **Panevėžio** rajono savivaldybės debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010 m. gruodžio 31 .ataskaita ataskaita (forma Nr. 4-metinė, ketvirtinė, mėnesinė);
- **Panevėžio** rajono savivaldybės administracijos rezervo panaudojimo vertinimas;
- **Panevėžio** rajono savivaldybės 2010 metų biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.

Pagal Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitą (forma Nr. 1-sav. metinė, ketvirtinė):

- patvirtintas Panevėžio rajono savivaldybės 2010 metų biudžetas – 86413,1 tūkst. Lt pajamų ir išlaidų planas;

- įvykdytas Panevėžio rajono savivaldybės 2010 metų biudžetas - gauta 85614,2 tūkst. Lt pajamų, padaryta 84590,7 tūkst. Lt išlaidų.

Panevėžio rajono savivaldybės tarybos sprendimu ¹ patvirtintas 2010 metų biudžeto 8 programas vykdė 58 asignavimų valdytojai.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus², siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžeto ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

¹ Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2010-02-24 sprendimas Nr.T-29 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2010-2012 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“;

² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis – 1 proc. visų savivaldybės kasinių išlaidų³ tai yra 846,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito planavimo metu, siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo atlikta rizikos analizė, kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse, susipažinta su vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis, įvertintos numatytos procedūros rizikai sumažinti bei ją valdyti ir nustatytos svarbiausios audito sritys.

Audito procedūroms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti, taikant šias audito procedūras: skaičiavimus, patikrinimus, paklausimus, analitines ir kitas procedūras. Be to, teisėtumo požiūriu buvo vertinti:

- Panevėžio rajono savivaldybės 2010 metų biudžeto sudarymas, tvirtinimas ir tikslinimas;
- savivaldybės skolinimosi rodiklių lygis;

Audito procedūroms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti, taikant šias audito procedūras: skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą.

AUDITO APIMTIES APRIBOJIMAS

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas⁴ nustato, kad turi būti rengiamas *savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys* – savivaldybės biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondų ir kitų savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų *finansinių ataskaitų rinkinys*, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, ir *savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys*, kuriame pateikiami biudžeto vykdymo duomenys. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu⁵ patvirtintos biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklės. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį rengia Savivaldybės administracija. Už metinių ataskaitų ir (arba) konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, kurių auditus teisės aktų nustatyta tvarka atlieka savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos, parengimą atsakingi viešojo sektoriaus subjektai, šiuos rinkinius teikia savivaldybių kontrolės ir audito tarnyboms.

Metines konsoliduotąsias ataskaitas savivaldybės teikia Finansų ministerijai pasibaigus finansiniams metams, ne vėliau kaip iki kitų metų kovo 15 dienos. Tačiau LR Finansų ministerijos viceministras A. Vitkauskas atkreipė dėmesį, kad viešojo sektoriaus subjektai konsoliduotąsias *finansines ataskaitas* turi rengti, naudodamiesi centralizuota Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema (VSAKIS)⁶. Savivaldybės konsoliduotųjų *finansinių ataskaitų* rinkinys VSAKIS dėl nebaigto informacinės sistemos diegimo neparengtas ir mūsų tarnybai nepateiktas. 2010 metų rinkinių viešojo sektoriaus subjektai kontrolės ir audito tarnybai iki įstatyme numatytos datos taip pat nepateikė. Panevėžio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, atsiradus šiems apribojimams, negalėjo audituoti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir nuomonė dėl šio rinkinio nebus reiškiamą. Šiuo auditu reiškiamą nuomonę tik dėl *savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo*.

³ Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2010m. gruodžio 31d. ataskaita (formos Nr.2-sav.. metinė, ketvirtinė)

⁴ LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo (LR 2010 m. gegužės 25 d. įstatymo Nr. XI-842 redakcija) 2 straipsnio 17 dalis, 32 straipsnio 1 dalis, (LR 2008 m. lapkričio 14 d. įstatymo Nr. X-1821 redakcija) 23 straipsnio 4 dalis, (LR 2007 m. birželio 26 d. įstatymo Nr. X-1212 redakcija) 32 straipsnio 2 dalis.

⁵ LR finansų ministro 2004-12-29 įsakymas Nr.1K-413 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo, biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų sąmatų vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“

⁶ LR Finansų ministerijos 2010 m. lapkričio 9 d. raštas Nr. (32-01)6K-1010009 „Dėl 2010 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių pateikimo procedūrų“, 2011 m. kovo 9 d. raštas Nr. (27.32-01)-6K-1102604 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinės sistemos (VSAKIS) naudotojų mokymų“.

PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS

I. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO SUDARYMAS IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO PARENGIMAS

1.1. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO TVIRTINIMAS

IŠVADA

1. *Panevėžio rajono savivaldybės taryba patvirtino⁷ 2010 metų Panevėžio rajono savivaldybės biudžetą – 74506,2 tūkst. Lt pajamų ir išlaidų planą.*
2. *Panevėžio rajono savivaldybės tarybos sprendimais 2010 metais biudžetas tikslintas devynis kartus jį padidinant 11906,9 tūkst. Lt.*
3. *Panevėžio rajono savivaldybės taryba 2010 metais patikslino biudžetą – 86413,1 tūkst. Lt pajamų ir išlaidų planą⁸.*
4. *Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2010 metų biudžete (01 programoje “Savivaldybės valdymo programa”) patvirtinti savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo biudžeto asignavimai⁹ 300,0 tūkst. Lt (pagal valstybinę funkciją 01.06.01.10). Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo asignavimai metų bėgyje buvo tikslinti ir 2010 metų eigoje buvo pervesti kitiems biudžeto asignavimų valdytojams.*
5. *Panevėžio rajono savivaldybės taryba 2010 metų biudžete patvirtino (patikslino) asignavimus 58 asignavimų valdytojams 8 biudžeto programų vykdymui.*

Savivaldybių biudžetus tvirtina savivaldybių tarybos¹⁰. Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra savivaldybės biudžeto tikslinimas¹¹. Panevėžio rajono savivaldybės 2010 metų biudžetas patvirtintas, laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų. Savivaldybės biudžetas patvirtintas laiku ir be biudžeto deficito. 2010 metais savivaldybės biudžetas buvo tikslinamas įstatymo nustatyta tvarka 9 kartus. Remiantis Panevėžio rajono savivaldybės administracijai pateiktomis LR Finansų ministerijos Biudžeto departamento Pažymomis apie biudžeto pakeitimus, Panevėžio rajono savivaldybei 2010m. lapkričio 30 d. buvo skirta ir pervesta iš valstybės biudžeto kitų dotacijų ir lėšų iš kitų valdymo lygių 8944,1 tūkst. Lt tame skaičiuje: 2766,4 tūkst. Lt 2009 metų biudžeto negautoms pajamoms kompensuoti, 6033,9 tūkst. Lt - socialinei paramai, 143,8 tūkst. Lt - stichinių nelaimių padariniams likviduoti, o per gruodžio mėnesį dėl mokinio krepšelio lėšų pasikeitimų buvo sumažinti asignavimai 16,1 tūkst. Lt.

Panevėžio rajono savivaldybės tarybos biudžete (01 programoje “Savivaldybės valdymo programa”) patvirtinti savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo biudžeto asignavimai 300,0 tūkst. Lt (pagal valstybinę funkciją 01.06.01.10). Vadovaujantis įstatymu *Rezervo lėšos naudojamos tik toms reikmėms, kurių negalima numatyti sudarant ir tvirtinant savivaldybės biudžetą*. Šios lėšos naudojamos ekstremalių situacijų padariniams likviduoti ir kitoms reikmėms pagal savivaldybių tarybų nustatytas taisykles.

Ne pagal Rezervo paskirtį lėšos buvo naudotos: prizui “Aukso paukštė nominantams – 1000,00 Lt ; J. Zikaro vidurinės mokyklos nuotekų sistemai išvalyti 3000,00 Lt; viešajai bibliotekai G. Petkevičaitės Bitės literatūrinei premijai įsteigti 2500,00 Lt; VšĮ A. Lipniūno kultūros centrui Lietuvos jaunimo dienų “Kelkis ir eik” renginiui organizuoti 2000,00 Lt; Vadoklių vidurinės mokyklos pastato remontui 5000,00 Lt; viešosios bibliotekos Berčiūnų padalinio (4000,00 Lt) ir Perekšlių filialo (5000,00 Lt) perkėlimui į kitas

⁷ Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. vasario 24 d sprendimas Nr. T-26 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2010 m. biudžeto patvirtinimo“.

⁸ Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gruodžio 28 d sprendimas Nr. T-239 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2010 m. biudžeto patikslinimo“.

⁹ LR Biudžeto sandaros įstatymo (LR 2003 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. IX-1946 redakcija) 25 str.

¹⁰ LR Biudžeto sandaros įstatymo (LR 2003 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. IX-1946 redakcija) 26 str. 4 d.

¹¹ LR Vietos savivaldos įstatymo (LR 2010 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XI-971 redakcija) 16 str. 2 d. 15 p.

patalpas ir minėtų patalpų pritaikymui, Krekenavos seniūnijai žoliapjovei įsigyti 6500,00 Lt; Upytės A. Belazaro pagrindinei mokyklai šiluminio punkto rekonstrukcijai 22,1 tūkst.Lt ; Pajstrio J. Zikaros vidurinei mokyklai vandentiekio tinklų remontui 17,8 tūkst.Lt ir pan.

Šios ir kitos išlaidos galėjo būti numatytos planuojant ir tvirtinant savivaldybės biudžetą. Manome, kad Panevėžio rajono savivaldybės tarybos sprendimą¹², kuriuo patvirtinta rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų naudojimo tvarka, reikia peržiūrėti ir rezervo lėšų naudojimo tvarką numatyti pagal savivaldos įstatymo 16 str. 2 d. 17 punktu numatytą išskirtinę savivaldybės tarybos kompetenciją ir biudžeto sandaros įstatymo 25 str. 2 dalį.

1.2. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMOS

IŠVADA

1. Panevėžio rajono savivaldybė 2010 metais gavo 85614,2 tūkst.Lt pajamų. Savivaldybės biudžeto pajamų planas įvykdytas 99,1 proc. ir negauta 798,9 tūkst. Lt planuotų pajamų.

2. Palyginus su 2009 m. biudžeto įvykdymu, 2010 metais gauta 198,0 tūkst. Lt pajamų daugiau, negu 2009 metais, tačiau 3910,0 tūkst. Lt mažiau nei 2008 metais.

3. Panevėžio rajono savivaldybės 2010 metų biudžeto įvykdymo rezultatas –1023,5 tūkst. Lt biudžeto perteklius¹².

4. Mokesčių nepriemoka į Panevėžio rajono savivaldybės biudžetą 2010 m. gruodžio 31 d. sudarė 527,7 tūkst. Lt, iš kurios didžiausią dalį (61,5 proc.) sudarė nepriemoka, gyventojų pajamų mokesčio savivaldybių pajamoms iš gyventojų pajamų mokesčiui išlyginti.

5. Daugiau nei planuota 2010 m. gruodžio 31d. surinkta turto (105,5 proc.), fizinių asmenų (108,7 proc.), gauta 129,6 proc. gyventojų pajamų mokesčių iš VMĮ.

6. Panevėžio rajono savivaldybės 2010 metų biudžetas negavo 407,7 tūkst.Lt pajamų¹³, savivaldybės tarybai priėmus sprendimus dėl mokesčių ir rinkliavų lengvatų suteikimo, t. sk., dėl suteiktų 250,7 tūkst. Lt žemės mokesčio, 92,2 tūkst.Lt gyventojų pajamų mokesčio, 54,4 tūkst.Lt žemės nuomos mokesčio ir kt.lengvatų.

Biudžeto pajamų apskaita ir ataskaitos rengimas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais¹⁴ viešojo juridinio asmens vadovas turi parengti ir patvirtinti savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos vadovą, kurio sudėtinės dalys yra:

- apskaitos politika;
- buhalterinės apskaitos registrų sudarymo ir buhalterinės apskaitos organizavimo nurodymai;
- finansinių ataskaitų rinkinys ir ataskaitų sudarymo reikalavimai;
- buhalterinės apskaitos tvarkų aprašai, kuriuose turi būti pateikti savivaldybės išdo galimų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo buhalterinėje apskaitoje detalūs nurodymai;
- pavyzdinis savivaldybės išdo sąskaitų planas.

Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas nustato, kad apskaitos politika – apskaitos principai, apskaitos metodai ir taisyklės, skirti ūkio subjekto apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms sudaryti. Ūkio subjekto vadovas turi patvirtinti apskaitos politiką ir ją įgyvendinti, atsižvelgdamas į konkrečias sąlygas, veiklos pobūdį ir vadovaudamasis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir kitais teisės aktais. *Turi būti nustatyta biudžeto vykdymo ataskaitų derinimo su finansinėmis ataskaitomis tvarka.*

Panevėžio rajono savivaldybės išdo apskaitos politika¹⁵ turėtų užtikrinti, kad tvarkant savivaldybės išdo apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas, būtų vadovaujama VSAFAS. Visos

¹² Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2004-03-04 Nr. T-375 “Dėl

¹³ Panevėžio apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos 2011 -01-18. raštas Nr. (36.7)-6-610 „Dėl informacijos pateikimo“.

¹⁴ Buhalterinės apskaitos ir viešojo sektoriaus atskaitomybės ir standartais

¹⁵ Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2009-12-28 įsakymas Nr.A-1122“Dėl Panevėžio rajono savivaldybės išdo apskaitos politikos patvirtinimo“

ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai registruojami savivaldybės išdo sąskaitų plano sąskaitose¹⁶, taikant savivaldybės išdo apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles).

Savivaldybėje nepatvirtintos apskaitos savivaldybės išde tvarkos, kurios turėtų atskleisti pajamų, finansavimo sumų, išipareigojimų, finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų savivaldybės išde ypatumus. Savivaldybės biudžeto pajamų apskaita tvarkoma, nevisiškai prisilaikant teisės aktų, reglamentuojančių biudžeto pajamų apskaitą, Panevėžio rajono savivaldybės išdo sąskaitų plano bei nustatytų bendrųjų buhalterinės apskaitos principų.

Savivaldybės biudžeto 2010 metų pajamų duomenys teisingomis sumomis bei tinkamai priskiriant valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ekonominei klasifikacijai, įtraukti į Panevėžio rajono savivaldybės administracijos 2011-01-24 parengtą Savivaldybės biudžeto įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitą (forma Nr. 1-sav. metinė, ketvirtinė). Šioje ataskaitoje pateikta informacija apie savivaldybės 2010 metų biudžeto pajamas yra pilna, tiksli ir teisinga. Tačiau nustatyti biudžeto pajamų apskaitos tvarkymo netikslumai:

1. Tvarkant išdo pajamų apskaitą, naudojamos sąskaitos, kurių pavadinimai ir numeriai neatitinka patvirtinto Panevėžio rajono savivaldybės išdo sąskaitų plano:

Pvz:1.Registruojant pajamų gavimą į sąskaitą banke bei lėšų pervedimą asignavimų valdytojams, memorialiniame orderyje Nr.1 yra debetuojama, o memorialiniame orderyje Nr.2 kredituojama, 2 klasės sąskaita Nr. 2411101 pavadinimu „Pinigai bankų sąskaitose“, nors įstaigos sąskaitų plane šios sąskaitos Nr. 2411001 ir atitinka pavadinimą „Pinigai bankų sąskaitose iš valstybės biudžeto“.

2. Sąskaitų plane sąskaita Nr. 7111101- „Apskaičiuotos gyventojų pajamų mokesčio pajamos“ nedetalizuota pagal požymius, taip kaip duomenys kaupiami memorialiniame orderyje: Nr.7111002 – gautoms įplaukoms GPM išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti ir Nr.7111003 – gautoms įplaukoms gyventojų pajamų mokesčiui išlyginti.

2. Apskaitos registre – žurnale Didžioji knyga duomenys sukelti iš memorialinių orderių nedetalizuojant jų pagal privalomus požymius: pagal valstybės funkcijas, lėšų šaltinius, asignavimų valdytojus, programas ir kt.

Pvz;1. „Pinigai bankų sąskaitose“ registruojami sąskaitoje Nr. 241, kai memorialiniame orderyje sąskaitos Nr. 2411101 ;

2. „Kitos pajamos“ – Nr. 772 (kai memorialiniame orderyje – Nr.7720001.

3. Savivaldybėje mokesčių ir rinkliavų pajamų apskaitai nepritaikytas kaupimo principas, kas neatitinka 9 VSAFAS ir 10 VSAFAS reikalavimų. Mokesčių, turto naudojimo, rinkliavų pajamos turi būti pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, nepriklausomai nuo to, kada yra gaunami pinigai. Savivaldybėje pinigų principu vedama minėtų pajamų apskaita, neatskleidžia gautinų sumų ir išsiskolinimų tikrosios būklės konkrečiam ataskaitiniam laikotarpiui. Remiantis esamais savivaldybės išdo apskaitos dokumentais *negalime pasisakyti dėl rinkliavų, žemės ir žemės nuomos mokesčių, mokesčių už valstybinius gamtos išteklius, mokesčių už aplinkos teršimą ir kt. mokesčių būklės. Pajamų apskaitos pagal VSAFAS reikalavimus nebuvimas, sukelia riziką 2010 m. būsimų finansinių ataskaitų teisingumui.*

1.3. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS

IŠVADA

1. Panevėžio rajono savivaldybė 2010 metais padarė 84590,7 tūkst. Lt išlaidų. Savivaldybės išlaidų

planas įvykdytas 97,9 proc., nes padaryta 1822,4 tūkst. Lt mažiau išlaidų, negu buvo planuota.

2. Palyginus su 2009 m. biudžeto išlaidų plano įvykdymu, 2010 metais išlaidos sumažėjo 148,3 tūkst. Lt.

Asignavimų plano neįvykdymą, iš esmės, lėmė asignavimų valdytojų taupus savivaldybės biudžeto lėšų naudojimas.

¹⁶ Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2009-12-28 įsakymas Nr.A-1121“Dėl privalomojo bendrojo sąskaitų plano patvirtinimo“

Biudžeto išlaidų apskaita ir ataskaitos rengimas

Savivaldybės 2010 metų biudžeto išlaidų duomenys pagal išlaidų funkcinę klasifikaciją teisingomis sumomis įtraukti į Panevėžio rajono savivaldybės administracijos 2011-01-24 parengtą Savivaldybės biudžeto įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitą (forma Nr. 1-sav.metinė, ketvirtinė). Šioje ataskaitoje pateikta informacija apie savivaldybės 2010 metų biudžeto išlaidas yra pilna, tiksli ir teisinga. Savivaldybės biudžeto įvykdymo 2010 m. gruodžio 31d. ataskaita sudaryta duomenų, gautų iš Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktų ataskaitų, pagrindu, *tačiau ataskaitos sudarymo tvarka bei derinimas su finansinėmis ataskaitomis, nenustatytas.*

1.4. PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ĮSIPAREIGOJIMAI

IŠVADA

1. Panevėžio rajono savivaldybės bendras kreditinis įsiskolinimas 2010 m. gruodžio 31 d. sudarė 22646,1 tūkst. Lt ir, palyginus su įsiskolinimu 2010 metų pradžiai, jis sumažėjo 1877,2 tūkst. Lt (7,65 proc.). Didžiausią savivaldybės kreditinio įsiskolinimo dalį 2010 m. gruodžio 31 d. sudarė gražintina ilgalaikių paskolų suma –11714,3 tūkst. Lt, kuri, palyginus su 2009 metais, sumažėjo 3849,2 tūkst. Lt.

2. Panevėžio rajono savivaldybės kreditinis įsiskolinimas iš biudžeto lėšų sudarė 14844,2tūkst. Lt ir, palyginus su kreditiniu įsiskolinimu 2010 metų pradžiai, jis sumažėjo 3201,15 tūkst. Lt (82,2 proc.).

Virš 45 dienų kreditinio įsiskolinimo 2010 m. gruodžio 31 d. savivaldybė turėjo 322,2 tūkst. Lt (2,2 proc. nuo bendro biudžetinių lėšų įsiskolinimo) .

3. Panevėžio rajono savivaldybės bendras debetinis įsiskolinimas 2010 m. gruodžio 31 d. sudarė 574,3 tūkst. Lt, iš jo debetinis įsiskolinimas iš biudžeto lėšų sudarė 402,1 tūkst. Lt. Šį įsiskolinimą metų pabaigoje, palyginus su 2010 metų pradžia, jis padidėjo 248,1 tūkst.Lt arba išaugo 2,6 karto.

1.4.1. Paskolų apskaita ir ataskaitų rengimas

Toje pačioje savivaldybės išdo apskaitos politikoje turėtų būti nurodyti detalūs apskaitos ypatumai ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitoje. *Tačiau savivaldybė neturi patvirtinusi išdo apskaitos vadovo bei įsipareigojimų apskaitos tvarkos, todėl negalime pasisakyti dėl įsipareigojimų apskaitos pagal VSAFAS.*

Atlikus savivaldybės paskolų buhalterinės apskaitos tvarkymo audito procedūras, nustatyta, kad ilgalaikių vidaus paskolų gavimas ir gražinimas į apskaitą yra įtrauktas teisingomis sumomis.

1.4.2. Skolinimosi rodikliai

IŠVADA:

Panevėžios rajono savivaldybės skolinimosi limtas 2010 m. gruodžio 31 d. neviršijo LR 2010 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų¹⁷ ir sudarė 29,7proc. nuo patvirtintų 2010 metams savivaldybės pajamų (be specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui gražinamų bendrosios dotacijos kompensacijų).

REKOMENDACIJOS

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais viešojo juridinio asmens vadovui :

1.1. Parengti ir patvirtinti savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos vadovą, kuriame būtų:

- buhalterinės apskaitos registrų sudarymo ir buhalterinės apskaitos organizavimo detalūs nurodymai;

- buhalterinės apskaitos tvarkų aprašai, kuriuose turi būti pateikti savivaldybės išdo galimų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo buhalterinėje apskaitoje detalūs nurodymai;

- parinkti duomenų registravimo apskaitoje variantai, kad būtų užtikrintas biudžeto vykdymo ataskaitų ir finansinių ataskaitų suderinamumas.

¹⁷ Lietuvos Respublikos “2010 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas” Nr.IX-563

1.2. Papildyti 2009-12-28 patvirtintą savivaldybės išdo sąskaitų planą, detalizuojant sąskaitas pagal privalomus požymius.

2. Peržiūrėti Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2004-03-4 sprendimą Nr.T-375 “Dėl rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų naudojimo tvarkos” ir rezervo lėšų naudojimo tvarką numatyti pagal Savivaldos įstatymo 16 str. 2d. 17 punktu numatytą išskirtinę savivaldybės tarybos kompetenciją bei biudžeto sandaros įstatymo 25 str. 2 dalį.

3.. Administracijos finansų skyriaus vedėjai, vadovaujantis 9 ir 10 VSAFAS reikalavimais , savivaldybėje mokesčių ir rinkliavų pajamų apskaitai taikyti kaupimo principą.

Rekomendacijų įgyvendinimui, prašau, užpildyti rekomendacijų įgyvendinimo plano lentelę ir pateikti ją Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai iki 2011 metų birželio 30 d.

Savivaldybės kontrolierė

Regina Viškelienė

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos
Vyr specialistė

Pranė Teišerskienė

Vyr. specialistė

Rita Kuncienė

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

(dokumento data) (registracijos numeris)
(dokumento sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas rašte	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Vykdytojas

(Pareigų pavadinimas)
pavardė.

(parašas)

(vardas)